

CENA KURJERA:

Warunki prenumeraty *Kurjera Warszawskiego* (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym) podane są w nagłówku numeru wieczornego.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie *Kurjera Warszawskiego* przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednie kop. 3, poranny w niedzielę i święta kop. 5.

Dziś: Damazego Papieża W.
Sobota: Synejszusa i Aleksandra M.
Niedziela: Łucji Panny Męcz.
Poniedziałek: Spirydjona B. Wyzn.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZEŚĆDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 59.
Zachód 3 46.
Długość dnia godzin 7 minut 46.
Ubyło 8 57.

Wschód księżyca o godzinie 10 minut 55 w.
Zachód 8 49 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp 6 cali 2.
Dziś o godzinie 4-ej rano zimna 3° R.

CENA OGŁOSZEŃ.

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, zwykłym niedzielnym i świątecznym, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Wtorek: Ireneusza Męcz.
Środa: Euzejusza B. i Albiny P.
Czwartek: Łazarza B.
Piątek: Gracjana B.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Wojmiry, jutro Wolidary.

Wybory: Składanie kartek wyborczych na członków komitetu delegacji wyborczej i delegacji rachunkowej Towarzystwa resursy obywatelskiej. (Gmach Resursy na Krakowskim-Przedmieściu—od godziny 6-ej do 9-ej wieczorem.) Składanie kartek wyborczych na członków komitetu i takichże delegacji Towarzystwa resursy kupieckiej. (Gmach resursy przy ulicy Senatorskiej—od godziny 6-ej do 9-ej wieczorem.)

Wystawy: Dwudziesty dzień wystawy szkiców. (Królewska, róg Krakowskiego-Przedmieścia nr 1—od godziny 10-ej rano do 4-ej po południu.)

Odczyty: Na dochód Towarzystwa osad rolnych i przytulców rzemieślniczych dwunasty i ostatni odczyt w tym roku dra Konrada Dobrskiego: „O higienę nerwów”. (Sala ratuszowa—godzina 6 wieczorem.)

Teatra: Wielki: dziś trzeci koncert pani Anetty Esipow ze współudziałem orkiestry operowej, pod dyktando p. Rzebiezka; jutro „Giocanda” (ósmy występ gościny panny Justyny Machwiczówny);—Rozmaitości: dziś „Mał z grzeczności”; jutro „Półświatki”;—Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): dziś „Gasparone”; jutro „Wojna podczas pokoju”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

Z Towarzystwa popierania przemysłu i handlu.

Niezwykłe ciekawe pytanie postawił sekcji IV-ej Towarzystwa na zebraniu wczorajszym p. Józef Kirszt-Prawnicki, żądając zbadania stanu istniejących spółek rzemieślniczych, a raczej zbadania przyczyn skonstruowanego ich chylenia się do upadku i wynalezienia środków zaradczych.

Spółki takie są dwójakiego rodzaju. Pierwsze zakupowe, mające na celu zakup materiałów surowych hurtownie i takich jest dwie: spółka stolarzy i szewców; drugie zaś magazynowe, mające na celu zbyt

przedmiotów wyrobionych przez rzemieślników jednego fachu—i takich istnieje cztery: spółka zjednoczonych stolarzy, szewców, ślusarzy i krawców.

Jak jedne, tak drugie, bardzo wielkie mogłyby przynieść korzyści, pierwsze dając rzemieślnikowi materiał surowy, po cenie nie wyższej, jak go mieć mogą fabrykanci na wielką skalę, drugie oszczędzając mu kosztów utrzymania sklepu, przedstawiając wyrób jego estetyczniej i w ogóle ułatwiając zbyt.

Tymczasem oba rodzaje kuleją mocno, a szczególnie drugi bardzo bliski jest upadku, tak że p. Juszczak twierdził, iż może nawet kilka miesięcy spółki te nie wytrzymają.

O ile z dyskusji wnioskować można, główną przyczyną upadku spółek magazynowych jest to, że do nich przystąpiły tylko siły bardzo słabe, z handlem mało obeznane, nieumiejące prowadzić sklepu i niemogące go dostatecznie zaopatrzyć.

Wnioskodawca przypominając istnienie wielkiej liczby spółek tego rodzaju w Niemczech, skupionych pod protekcją patronatu, udzielającego rad i wskazówek, reprezentującego owe spółki—konkludował za wybraniem delegacji, która całą sprawę do gruntu zbadała i przekonała się czy spółki istniejące warunki istnienia posiadają i co uczynić należy, aby był ich polepszyć.

Wszystkie głosy, jakie się w tej sprawie odzywały pp. Makowski, Juszczak, Olszewski i t. d.—popierały wniosek p. Kirszt-Prawnickiego, uważając, że zajęcie się tą sprawą osób wprost nią nie zainteresowanych, wywrzeć może wpływ bardzo korzystny i zachęcić nawet większe siły do przyjęcia w spółkach tych udziału.

Przy wyborze delegacji wyrażono życzenie, aby uprosić inicjatora spółek rzemieślniczych, księcia Jana Tadeusza Lubomirskiego, iżby łaskawie w pracach udział przyjął zechciał.

Komisję składają pp. Makowiecki, Przysański, Kirszt-Prawnicki, Wierzchlejski i Juszczak, z prawem zapraszania osób kompetentnych.

Niemniej interesującym był wniosek szanownego

prezesa sekcji, dziekana Przysańskiego, proponujący urządzenie ciągłej wystawy wyrobów rzemieślniczych, mającej na celu z jednej strony stworzenie obrazu rzemieślników—wielce pożądanego dla rzemieślników i kupujących, szczególnie z dalszych stron—z drugiej zaś danie wytwórcom łatwości zgłosu i zapewnienie im szerszego zbytu.

Według zdania wnioskodawcy, trudność lokalu usunąćby się dała łatwo, gdyż kierownicy muzeum przemysłu i rolnictwa chętnieby nową instytucję pod swe skrzydła przyszyli.

Na wystawie owej mieściłyby się wyroby wszystkich firm po jednym okazie każdego rodzaju wyrobu—z oznaczeniem ceny tak, aby zwiedzająca szeroka publiczność i kupcy mieli możność szybkiego poinformowania się o możliwości nabycia w kraju potrzebnego im przedmiotu—oraz o nazwisku producenta, adresie jego i cenie wyrobu.

P. Leppert, który właśnie powrócił z zagranicy, świeżo pod wrażeniem zwiedzanych przez siebie urzędzeń pomocniczych dla przemysłu w Stuttgardzie, modyfikował wniosek, wzorując się na tych urządzeniach.

Istnieją tam przy centralnej instytucji dla handlu i przemysłu dwie wystawy, jedna wzorów i modeli przedmiotów jeszcze w kraju niewyrobionych, utrzymywana od r. 1848-go przez rząd, druga zaś przedmiotów wyrabianych i na wywóz przeznaczonych, utrzymywana od lat pięciu przez stowarzyszenie przemysłowców, liczące 415 członków.

Druga ta wystawa stała, dostępna jest wyłącznie dla nabywców; okazy są zamknięte w zakrytych szafach, dla uniknięcia konkurencji i dochowania tajemnicy; oglądać je może tylko osoba, która się z zamiarów swoich wylegitymuje.

Urządzenia te wielkie miały przynieść korzyści przemysłowi wirtemberskiemu i takich dla nas pragnie p. Leppert.

Długa i żywa dyskusja w tym przedmiocie, w której zabierali głos pp. Przysański, Leppert, Bogucki, Brodzki, Szaniawski, Rothwand, Juszczak i Kempner, doprowadziła do porozumienia się co do zasady.

54)

CICHE TRAGEDJE.

POWIEŚĆ

Józefa Rogosza.

(Dalszy ciąg.)

— Śmiem i będę śmiać!

— Gdybym nie miała dobrego wzroku, przypuściłabym, że kto inny przedemną stoi. Pan taki zawsze uprzejmy, salonowy, elegancki, zaczynasz robić się szorstkim i udajesz bardzo energicznego, z czym nie jest ci wcale do twarzy. Daj pan więc pokój tej sztucznej roli i jak dotąd, bądź sobą.

— Więc pani sądzi, że wtedy jestem sobą, gdy dręczony milczę, gdy niesłusznie chłostany, uśmiecham się? Mylisz się pani!... Kochając, mogę znieść wiele, ale w końcu przebierze się i moja cierpliwość, bo i pies kasa rękę swego pana, gdy go ta znanadto drażni.

— Aż tak!...

— Pani, przyjechałam dziś do ciebie, by rozmówić się stanowczo, bo nie wiem czy odtąd będziemy się mogli często widywać.

— Czyżby to znaczyło, żeś się pan już znudził, lub żeś się do domowego ogniska nawrócił?

— Jaka pani jesteś niesprawiedliwa! Kiedy serce moje rozpaczą przepełnione, wtedy ty szydzisz! Zaiste, trzeba tak wielkiej, jak moja miłości, żeby nie czuć się zniechęconym.

— Podziwiam pańską wytrwałość i — dodała z niskim ukłonem — jestem panu za nią wdzięczna.

Usiadł obok na krześle i rękę jej w swojej dłoni ciągle trzymając — rzekł z wyrzutem:

— Nawet mnie pani nie pytasz, co nam grozi.

— Bo nie wątpię, że pan sam będziesz o tyle grzeczny, że wszystko mi powiesz.

— Otóż wiedz pani, że poróżniliśmy się z Władysławem i mało mam nadziei, by dawne stosunki mogły wrócić.

— Doprawdy? To coś nadzwyczajnego... Prędzej byłabym przypuściła, że świat się zapadnie, niż że mój pan małżonek poróżni się ze swoim kochankiem...

— Jąbym wolał, gdyby kto inny, a nie on, miał mnie za takiego.

— Nie wątpię, ale nie żądamy od świata więcej, niż nam może ofiarować... Teraz zechciej mi pan powiedzieć, do jakich rozmiarów doszło wasze nieporozumienie? Czy przypadkiem długoletnia przyjaźń nie zakończy się pojedynkiem?

— Tak daleko nie zaszliśmy jeszcze i prawdopodobnie nie zajdziemy, chyba...

Urwał i z uśmiechem w oczy jej spojrział.

— Bądź pan spokojny — odrzekła — to „chyba” nie napręży bardziej waszych stosunków...

— Powiedz mi, pani, masz ty serce?

— Jak czasem...

— Prawdę powiedziałaś! Niekiedy zdaje mi się, że je masz i wtedy pozwalasz marzyć, pragnąć, spodziewać się, a po chwili stajesz się znów zimnym głazem, w którym napróżno szukam iskry uczucia. Powiedz mi pani raz stanowczo: „Idź, nie męcz mnie, nadzieje twoje nigdy się ziszczą,” a choćby mi miało serce pęknąć, pójdę i nie będę więcej jak niewolnik włókł się za twemi nogami.

— Wiesz pan nie od dziś, że mu zostawiam zupełną wolność...

— Co mi jednak wolno? Łudzić się, czy też wątpić i rozpaczować?

— Wybór od pana zależy.

Puścił jej rękę i głowę na piersi zwiesił. Ona przypatrywała mu się z wzrastającą ciekawością. Chwilę milczała, potem głowę podniosła i rzekła spokojnie:

— Przypominasz sobie pani ów wieczór na placu Świętego Marka, kiedy to pod bazyliką staliśmy we dwoje, zapatrzeni w księżyc nad morzem zawieszony. Cicho było wtedy, słodko i rozkosznie. Choć dawno już temu, blisko trzy lata, wspomnienie owej chwili tkwi żywo w mojej duszy, a słowa, któreś pani wówczas powiedziała, dźwięczą dotąd w moim sercu. „Kto nie wytrwa, ten nie wart nagrody” — rzekłaś głosem melodyjnym, jak arfa eolska, a uścisk twojej dłoni resztę dopowiedział...

— Nie byłabym przypuściła, panie Romanie, że umiesz być poetycznym i że masz taką dobrą pamięć.

— Czy chcesz pani przez to powiedzieć, że powinienem być o tych słowach zapomnieć?

— Tego nie żądam...

— Skoro nie żądasz, więc przyznaj się nareszcie jakie są twoje zamiary, dokąd chcesz zawieść jeńca przykutego do twojego rydwanu? Wszak dla ciebie we dwa miesiące po ślubie zapomniałem o żonie...

— Sądzę, że nie przyszło to panu z trudnością.

Zerwał się z krzesła i w gniewie aż zębami zgrzytnął; potem zaczął szybko chodzić po pokoju. Sledziła go okiem przenikliwie. Nie zdawało się jednak, żeby ta gwałtowność przykrość jej sprawiała. Przeciwnie, jej zaciekawienie wzrastało, nawet uśmiech zadowolenia nieznacznie usta jej rozchylił. Nareszcie stanął i wzrok surowy w nią wlepiwszy, rzekł:

— Kobieto, jeśli mnie dłużej będziesz drażniła, zapomnę o wszystkim i...

Uznano, że urzędnicy stuttgartdzkie są czysto w celach handlowych zaprowadzone, a mianowicie w celach handlu niejako hurtowego i są niezmiernie pożyteczne dla większego przemysłu, dla fabryk wyrabiających wielkie ilości.

Proponowana zaś przez p. Przysiańskiego wystawa ciągła, będzie przynosiła wielkie korzyści drobniejszym wytwórcom i rękodzielnikom i takowa jest w okolicznościach, w jakich się znajdujemy, bardzo pożądana.

Postanowiono w myśl tego porozumienia wystąpić do zarządu oddziału z prośbą o odniesienie się w tym przedmiocie do muzeum przemysłu i rolnictwa.

Dla dyskusji nad ostatnim punktem porządku dziennego, którym był wniosek „Gazety Rzemieślniczej”, żądający utworzenia Towarzystwa opieki rzemieślniczo-przemysłowej, zapowiedzianem zostało zebranie sekcji IV-ej na czwartek po świętach Bożego Narodzenia.

J. Wl.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Ministerjum finansów podaje do wiadomości, iż skup weksli w oddziałach prowincjonalnych banku polskiego odbywać się będzie na zasadach przyjętych w instytucjach Banku państwa, począwszy od dnia 13-go grudnia r. b. Weksle zaś do inkasy przyjmowane będą tylko od osób posiadających we właściwym oddziale banku rachunek bieżący.

Kwestja wieczystych czynszowników w kraju zachodnim bliska jest rozstrzygnięcia. Na mocy rozporządzenia komisji ustanowionej w tym przedmiocie, osoby do kategorii pomienionej należące, będą uwłaszczone z obowiązkiem stopniowego wykupu posiadanych gruntów. Postępowanie to będzie rozciągnięciem na dziewięć gubernij zachodnich.

W r. z. fabryk i zakładów przemysłowych w gubernji wołyńskiej liczone 866 i 12,585 robotników. Suma produkcji wynosiła 14,002,252 rs., z czego 7,959,381 rs. wypada na 12 cukrowni, 3,414,833 rs. na gorzelnie, co razem stanowi 4% całej produkcji Wołynia. Dalej idą tartaki 381,119 rs., papiernie 382,500 rs., fabryki wyrobów tabaczkowych 227,733 rs., piwowarnie 188,211 rs., smolarnie 185,050 rs., garbarnie 178,259 rs., fabryki sukna 166,280 rs., fabryki żelaza 148,649 rs. oraz huty szklane 131,388 rs. W porównaniu z r. z. produkcja Wołynia powiększyła się o 1,234,152 rs.

Niezależnie od czterech przytułków noclegowych za opłatą, w dniu wczorajszym zostały otworzone izby ogrzewane przy wszystkich kancelariach cyrkulowych. Do izb tych mają być wpuszczani ci biedacy, którzy nie mają żadnego schronienia na noc, przyczem komisarze otrzymali polecenie, aby osoby nie będące stałymi mieszkańcami Warszawy, bezzwłocznie wysyłali transportem do miejsc stałego zamieszkania.

Zarząd sekcji kas pożyczkowo-rzemieślniczych wydelegował specjalną komisję, złożoną z członków

tychże kas, która ma się zająć opracowaniem odpowiedniej instrukcji dla kas pożyczkowych cyrkulowych. Instrukcja po ułożeniu przedstawiona będzie do zatwierdzenia ogólnemu zebraniu członków zarządu kas.

Według nowego rozporządzenia, o którym już wspominaliśmy, ustanowiono w Warszawie ogółem 87 stacyj posłańców, z tych 3 na Pradze. Najwyższa liczba posłańców 15, ma się znajdować przy dworcu kolei wiedeńskiej.

W dniu wczorajszym za wypuszczenie psów bez kagańców, policja pociągnęła do odpowiedzialności sądowej 16 osób.

Z teatru i muzyki.

„Cyrulik sewilski” przypominał się wczoraj publiczności w odświeżonej częściowo obsadzie.

Przypomnienie zawsze pożądane, bo arcydzieł mamy niewiele, a arcydziełem jest ten wybuch śmiechu, który dotychczas w literaturze po-mozartowskiej nie ma sobie równego.

Co do obsady, niepodobna wstrzymać się od uwagi, że nie wyszła ona na korzyść ani dziełu, ani artystom.

Cenimy bardzo głos i umiejętność śpiewu panny Machwiciówny; oddawaliśmy sprawiedliwość jednemu i drugiemu w repertuarze, w którym i materiał i kunszt użycia go znalazł sobie najwładźniejsze pole—w operach serio dramatycznych; ale trudno nam się zgodzić, żeby Rozyna była odpowiedzią dla artystki partji.

Nie ma lekkości ani w głosie, ani w sposobie interpretowania Rozyny, a bohaterki Rossiniego niepodobna sobie wyobrazić bez finezji, subtelności i werwy Beaumarchais’go.

Iskrzące dowcipem frazesa nabierają z konieczności w śpiewie panny Machwiciówny pewnej ociężałości; koloratura, jakkolwiek sumiennie wypracowana, ma na sobie cechę mola, *parlando* nie ma swobody i szybkości, grze brakuje szczerzej werwy.

A potem te zmiany, te przeróbki!

Słyszac je, przypomina się sąd Rossiniego, który zapytał podobno Patti po przedstawieniu „Cyrulika”:

— To bardzo ładne, co śpiewałaś, moje dziecko, ale czyja to kompozycja?

Zbyt poważna artystką jest panna Machwiciówna, aby mogła wystąpić z argumentem, że Rossini jest romantykiem, co niby ma znaczyć, że nie ma swego stylu i że go przerabiać wolno.

Odpowie raczej, jak wiele i to najznakomitszych odpowiada, że tak wszystkie robia.

Albo czyż to doprawdy argument? Czy należy koniecznie naśladować rzeczy zle dlatego, że je gdzieś indziej robia?

Piszemy to bez ogródki, dlatego właśnie, że szanujemy pracę artystki, że wszach miar na sympatię zasługującej.

Może życzliwość, jaka dla panny Machwiciówny żyjemy, przekona artystkę, że najlepiej zawsze trzymać się tego kierunku, w którym talent swój najkorzystniej dla sztuki spożytkować można.

Pan Myszyga występuje podobno pierwszy raz jako Almawiwa jest więc zapewne pod wpływem trwogi, tem łatwiejszej do zrozumienia, że przeznaczono mu podobno śpiewać z Patti.

Co do tego ostatniego względu, zdaje się, że obawa artysty będzie zbyt uczuciową, bo przyjazd *divy* wobec rozsądku publiczności, staje się coraz bardziej problematycznym; pozostaje więc tylko trema nowej roli, której może w części przypisać wypada brak humoru i swobody tak w śpiewie, jak w grze pana Myszygi i pewną oporność w koloraturze, mimo widoczną w jej studjowaniu staranność.

Miejmy nadzieję, że trwoga ustąpi i że z dotychczasowego szkicowego tylko zarysu partji, wyłoni się żywy, wesoły i elegancki Almawiwa.

Spuścizna naukowa.

Pozmarłym w r. z. ś. p. Janie Julianie Pawle Teplikiem, b. inspektorze objazdowym szkół rządowych i prywatnych, pozostała cenna spuścizna naukowa. Są to rękopisma prac historyczno-filozoficznych, między którymi szczególnie cenną jest obszerna historia Rzeczypospolitej weneckiej.

Zmarły całe życie poświęcił na gromadzenie materiałów do tej pracy i pozostawił gruby rękopis, w którym historia słynnej Rzeczypospolitej doprowadzona jest do XVI-go stulecia.

Szkoda, że śmierć przeszkodziła wykończeniu tego ciekawego dzieła.

Znajduje się w nim zużytkowanych wiele ciekawych a mało znanych materiałów historycznych, które nieboszczyk wyszukiwał po rozmaitych bibliotekach zagranicznych, w czasie przedsięwziętych w tym celu podróży.

Zaniechany projekt.

Grono pań, znanych z filantropji, które podczas ubiegłej zimy zajmowały się rozdawaniem bezpłatnych obiadów, obecnie złożyło pewną kwotę w ręce przedstawicieli dobroczynności.

Natomiast projekt urządzenia i w roku bieżącym bezpłatnych kuchni został zaniechany.

Sklepy wiktuałów.

Do niedawnego czasu właściciele „sklepów wiktuałów” przy dobrym zysku byli pewni zarobku, zwiększająca się jednak konkurencja zmusiła w celu do walki kredytem, jaki udzieliła poczęli niezamownym a stałym swym kupującym.

Do kredytu wielu poczęło się garnąć, niewielu zaś myślało o zapłacie, nie dziwnego, że i w tak małych obrotach nastąpiło przesilenie.

W tych dniach w pięciu punktach zamknięte zostały sklepiki z tych przyręczyn, a wszystko to odbija się na drobnych kapitalistach.

Uczta wigilijna.

W jednym z salonów arystokratycznych naszego miasta odbędzie się uczta wigilijna z udziałem 100 osób, tyle bowiem zawczasu już rozesłano zaproszeń.

Zaproszenia są rozesłane w różne strony, nietylko w kraju, ale i za granicę.

Miedzy innemi, dwa wysłano do Paryża, a jedno do Londynu.

— I co?

— Albo miłość twoją zdobęde, albo ciebie i siebie zabije!

— Pan byś to uczynił? — zapytała, zwolna powstając.

— Przekonasz się, że jestem mężczyzną!

Zdawało się, że teraz chciała do niego przystąpić i coś ważnego mu powiedzieć. Wzrok miała roziskrzony, nozdrza jej się rozwarły, na ustach drżały nieznane wyrazy... Jednakże raz jeszcze przecięła się i robiąc minę obojętną, rzekła:

— Zobaczmy.

— Coro, powiedz mi otwarcie, dokąd ty mnie chcesz zaprowadzić?

— Pragnę, byś się pan uspokoił i lekkomyślnie w ogień nie leciał.

— Co chcesz przez to powiedzieć?

— Nic więcej nad to, że jest niebezpiecznie żądać odemnie miłości. Pan, przez kobiety zepsuty i do przelotnych miłości przyzwyczajony, sądziłeś, żeś znalazł jedną z wielu... Zbliżając się, chciałeś się pobawić, jak z tyłu innemi, potem porzucić, jak tyle innych. Omyliłeś się jednak, panie Romanie! Miłość moja, to nie pływak, który pierwszy podmuch zgasi, miłość moja to burza, która wszystko niszczy, to pożar, który wszystko trawi. Nie leć więc lekkomyślnie, jak ćma w ten ogień, bo musiałbyś zginąć! Wasze kobiety — mówiła dalej, z wzrastającą energią — są po większej części łagodne, sentymentalne, płaczące... Ja taką nie byłam i nigdy nie będę! Jam inna, mnie nie z waszej gliny ulepiono, w mojej piersi wrażliwość i namietność południa, ja stokroć prędzej w ogień się strawię, niż w łzy się rozleję. Ten, którego prawdziwie pokocham, któremu oddam się bezwarunkowo, musi zapomnieć o wszystkim i

wszystkich, o piekle i o niebie, musi żyć tylko dla mnie! Ten, któremu raz powiem: Jam twoja! — musi być przygotowany, że z miłości dla mnie pójdzie może pod miecz katowski!

— Był z tobą, Coro! — zawołał namietnie.

Wpatrzyła się w niego, błądząc twarz jej pokryła, wyciągnęła ramiona i na szyję mu się rzucając, krzyknęła:

— Tyś mój!

XXVI.

W kilka dni po ostatniej bytności w Dorzeczu, pan Roman przechadzał się po stolicy. Był wystrojony, wyświeżony i humor miał wyborowy. Przed godziną, za pośrednictwem swego złotnika, otrzymał w banku na klejnoty żony dziesięć tysięcy guldenów. A jaka szkoda, że między niemi pereł nie było! Byliby dali niewątpliwie jeszcze pięć tysięcy. Teraz kupi Wulkę, panu Hieronimowi da zaraz ośm tysięcy, Lipskiego wypędzi, kto wie, czy w ostatniej chwili nie wytoczy mu jeszcze jakiego procesu, naprzykład za zniszczenie budynków i tym sposobem raz na zawsze uwolni się od wroga, siedzącego mu pod boki.

Gdy takie plany układał, spotkał kilku znajomych, spieszących do klubu na obiad. Przyłączył się do nich, a że tego dnia w klubie było liczne zebranie, więc po obiedzie został tam na partyjkę. Zabawa szła obojętnie, co kilka minut wchodziłi nowi znajomi, gra nie ustawała, fortuna konsekwentnie odmawiała mu swoich usług, co dało partnerowi sposobność do zrobienia starej jak świat uwagi, że kto w miłości jest szczęśliwy, ten w karty musi przegrywać i koniec historii był ten, że gdy się członkowie klubu rozchodzili, pan Roman Świerzykowski miał w kieszeni ledwie kilkaset guldenów. Zły był

bardzo, zmartwiony jeszcze bardziej, ale mimo to udawał wesołego i pogwizdując jedną z wesołych aryjek Offenbacha, w towarzystwie kilku przyjaciół odszedł do hotelu.

Nazajutrz wstał jak zwykle, a że pieniędzy gwałtem potrzebował, więc po radę udał się do swego mecenasa. Adwokat uważnie go wysłuchał i taką dał odpowiedź:

— Stosunki są tego rodzaju, że na nie więcej nie można tu liczyć, tylko na dodatkową pożyczkę bankową. Kredyt prywatny wyczerpalimy już oddawna, a że hipoteka Slobody jest zaledwie w polowie obciążona, więc jeżeli się pan dobrodziej dobrze zawinie, bank powszechny da jeszcze znaczną kwotę, albowiem według statutów wolno mu pożyczać do wysokości dwóch trzecich realnej wartości majątku. Niech pan dobrodziej nie zasypia gruszek w popiele, a do tygodnia możemy mieć pieniądze. Po danie będzie za godzinę gotowe w mojej kancelarii.

Pan Roman chciał odejść, by jak najprędzej stosowne kroki rozpocząć, lecz adwokat go zatrzymał.

— Dodatkowo muszę panu dobrodziejowi powiedzieć — rzekł — że osobą, mającą w sprawach hipotecznych głos decydujący, jest dziś w banku powszechnym niejaki Brzytwicki, indywiduum bardzo łiche, ale i bardzo sprytnie. Wprawdzie jest on tylko jenerałnym sekwestratorem banku, lecz bez jego porady właściciwi dyrektorowie nie teraz nie robia.

— Przyznam się, że ta wiadomość odbiera mi wszelką nadzieję — odrzekł pan Roman.

— Czyżby pan dobrodziej znał tego człowieka?

— Wielkiej znajomości między nami nigdy nie było, z tem wszystkim zachodziły jednak takie stosunki, że wątpię, czy ów pan Brzytwicki zechce co dla mnie uczynić. (D. c. n.)

= Nasze włosy za granicą.

Jeden z niemieckich fryzjerów polecił swojemu agentowi zamieszkałemu w Warszawie dokonanie znacznego zakupu włosów kobiecych.

Agent użył pośrednictwa małomiasteczkowych faktorów, którzy odwiedzając chaty włościańskie, zabierają „towa”.

Niemieckim paniom zabrakło snąć tej naturalnej ozdoby...

= Oryginalna moda.

Na mieście spotkaliśmy kilku panów w czapkach sporządzonych ze skór jeża.

Nastawione kolce mają być ozdobą tego ekscentrycznego nakrycia głowy.

= Uśmiech fortuny.

P. R. ofiejalista prywatny, otrzymał w dniu wczorajszym wyrok sądowy, skazujący go na zajęcie i sprzedaż ruchomości.

Wierzyciel roszczący pretensję o rs. 150, ani chciał myśleć o prolongacie...

P. R., posiadając żonę i kilkoro drobnych dzieci, znalazł się w rozpaczliwym położeniu...

W dniu wczorajszym, nieszczęśliwy ten człowiek, otrzymał telegram, donoszący o śmierci bogatego wujka, samotnika, zamieszkałego na Wołyniu.

Telegram brzmiał lakonicznie:

„Przyjeżdżaj po odbiór spadku”...

W jednej chwili pan R. z ubogiego i zagrożonego licytacją ruchomości, został zamożnym człowiekiem...

Zawistny lichwiarz odrazu stał się uprzejmym i chętnie pożyczył pieniędzy na koszt podróży...

W życiu dzieje się niekiedy jak w powieściach...

= Odważne dziewczę.

W dniu onegdajszym na Chłodnej, pani B. jadąc powozem z dwójgim małych dzieci i siostrzenicą panną K., kazala przed jednym z domów przystanąć i poleciła stangretowi zejść do sklepu.

Nieuważny woźnica źle założył lejce i konie wystraszone dzwonkiem tramwaju nadjeżdżającego od Żelaznej, nagle się rozbiegały.

Rozhukane rumaki puściły się szalonym pędem.

Wszyscy uciekali z drogi, nikt zaś nie odważył się przytrzymać koni.

Zdawało się, iż katastrofa jest nieuchronna.

Tymczasem panna K. ani na chwilę nie straciwszy przytomności, wydostała się zrecznie na kozioł, z którego się przechyliła jak najzręczniejszy gimnastyk, aby pochwycić opuszczone lejce.

To się jej w zupełności udało.

Następnie panna K. wyteżyła wszystkie siły, ścigając lejcami, i... konie stanęły, a kilku przechodniów wówczas podażyło z pomocą.

Był to szczyt wysiłku przytomnego dziewczęcia, które zaraz potem zemdlalo.

Dzięki tylko pannie K., uniknięto możebnej katastrofy.

= Krótko się cieszył.

W ubiegły wtorek Józef Bujalski, mieszkaniec Nowomińska, otrzymał wiadomość, że na ówiarke losu loteryjnego, jaką posiadał, padła wygrana rs. 400.

Niezamożny rzemieślnik, którego właśnie za jakiś dług miano tradować, przybył w dniu onegdajszym do Warszawy i wygraną swoją zdyskontował.

Tegoż dnia po południu powrócił z pieniędzmi do domu.

Któż jednak zdoła opisać rozpacz Bujalskiego, gdy się przekonał, iż niema pugilaresu z całą kwotą.

Czy zgubił, czy też mu skradziono?—sam nie wie.

Dość, że biedny człowiek tak odczuł tę stratę, iż dostał obłędu i wczoraj związanego jako furjata przywieziono na kurację do Warszawy.

= Wiejski dentysta.

W dniu onegdajszym przywieziono do jednego z tutejszych szpitali Marcina Wsorza, ze wsi Raków z pod Warszawy, z naderwaną zupełnie szczęką.

Operacji tej dokonał miejscowy dentysta, który Wrzosowi za pomocą obcęgow wyrwał bolące zęby.

Zamiast zębów, które się zostały, nadwerczył szczękę, a ponieważ pacjent dopiero po czterech dniach zgłosił się do Warszawy, nastąpiło zapalenie, grożące gangreną.

= Tajemnicze zniknięcie.

Nocy onegdajszej p. L. K., zamieszkały pod nrem 32-im na Nowolipkach, wyszedł z domu i więcej nie powrócił.

Poszukiwania, jakie bezzwłocznie zarządziła stroskana rodzina, nie doprowadziły do żadnego rezultatu...

Powód zniknięcia p. K. dziwnie jest zagadkowy, nie nasuwa się bowiem żadne podejrzenie, a stan umysłu jego był zawsze normalny.

= Zagadkowa kradzież.

Właściciele, kantoru weksli pod nrem 49-ym na

Krakowskiem Przedmieściu zameldowali policji o skradzeniu im księgi, w której zapisywane są pożyczki premijowe sprzedawane na raty.

Jaki złodziej mógł mieć interes w skradzeniu księgi rachunkowej—trudno odgadnąć.

= Kradzieże.

W kontramarkarni teatru Rozmaitości skradziono palto Karolowi Mikołajskiemu. — Na Zakroczymskiej pod nrem 3-im spełniono kradzież różnych rzeczy, jednocześnie u dwóch lokatorów: Dąbrowskiego i Wojtkiewicza. — Na Mostowej pod nrem 18-ym z mieszkania p. Anieli Zawadzkiej skradziono garderobę wartości 100 rs. — Na Mokotowskiej pod nrem 16-ym ujęto złodziejkę na gorącym uczynku kradzieży. — Na Bednarskiej pod nrem 35-ym w ciągu nocy odbito zamki w trzynastu piwnicach, trud złodzieja był jednak daremny, bo w piwnicach oprócz węgla i kartofli nie się nie znajdowało.

= Poparzenie.

W dniu wczorajszym na Nalewkach Zelma Fintrowa niosąc garnek z ukropem, upadła.

Poniosła ona ciężkie poparzenia na całym ciele.

= Samobójstwo.

W dniu wczorajszym, o godzinie 6-ej rano, za parkiem praskim, rzucił się do Wisły jakiś człowiek.

Któs pośpieszył na ratunek, lecz nieznamy raz jeden na wierzch wypłynawszy, więcej się nie pokazał.

Nawet zwłoki samobójcy nie zostały odszukane.

= Przejechania.

Na Bielańskiej jeździec konny pedzac ostrym klusem najechał na Mariannę Krzywińską, która upadła i kopytem końskim zraniona została ciężko w głowę.

Sprawca wypadku zdołał bezkarnie umknąć.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Masło na poczekaniu.

Nie łatwiejszego! Nie spuszczać się na służącą, zejść za kupnem na ulicę samemu, byle tylko nie zostawić na górze pieniędzy. Ale nie w tem rzecz. Porzućmy miasto, gdzie za pieniądze zawsze masła dostanie, choćby sztucznego i przejdźmy na wieś, gdzie nie ma chleba, lub trzeba go jeść na sucho, gdy drzewo do pieca przywieźli mokre, gdy dzieśnięć naprzykład krów na obórze, wskutek braku odpowiedniej paszy, składa się zaledwie na dwie kwarty mleka rano, a na garniec wieczorem. W podobnych warunkach nowowynalezione maszyny do robienia masła, tracą swoje zastosowanie. Nie pozostaje natenczas jak tylko odwołać się do owego sposobu wyrabiania masła, który tak jest starym, że chyba wszystkie gospodynie już o nim zapomniały. Jest kwarta mleka, może być masło i to bardzo szybko: przelać mleko do butelki z szeroką szyjką. Zakorkować i maeić, dopóki nie nastąpi skutek, manifestujący się pewnym zgaszczeniem płynu i formowaniem się maślanych gruzełków. Przelać zawartość przez sitko. Serwatka odejdzie, w sitku pozostanie maselko w bardzo homeopatycznej dozie, ale bardzo świeżukie i bardzo smaczne. Przerobić je łyżeczką i podać do śniadania.

— Złożono w redakcji Kurjera warszawskiego:

— A. Jałowicki rs. 14 na wpis dla biednych uczniów gimnazjum, zamiast nabyć biletu na występ Patti.

— Nieprzyjęte za jabłka rs. 6, A. G. składa na nędzę wyjątkową.

— Kop 20 na osady rolne, jako kara od pracowni fabryki pakunku amerykańskiego.

— Razalia D. składa rs. 2, jako karę za samowolne odejście ze służby.

— Dnia 8-go grudnia, jako w szósta bolesna rocznicę śmierci kochanej siostry s. p. Emilji z Rożeńskich Jaszczyk, dla najbiedniejszych rs. 2. Józefa S.

NEKROLOGJA.

— Matylda ze Szejnów Neisser, po długich cierpieniach, przeniosła się do wieczności w Gdańsku, w nocy z 8-go na 9-ty grudnia r. b., o czym ciężko strapiena rodzina zawiadamia przyjaciół i znajomych. —4083—

— Za duszę s. p. Walerji z Gąleckich Trzebieckiej, żony urzędnika magistratu miasta Warszawy, odbędzie się w sobotę, to jest dnia 12-go grudnia, o godzinie 11-ej rano, w kościele powązkowskim żałobne nabożeństwo, na które strapiiony mąż z synem i córkami zaprasza krewnych, przyjaciół i żyjących. —2—1049—

— W sobotę, tj. dnia 12-go b. m., jako w pierwszą bolesną rocznicę pogrzebu s. p. Apolonji z Draców Lamparskiej, odbędzie się w kościele św. Barbary na Koszykach, msza święta, o godzinie 10-ej zrana, na którą w smutku pozostała córka zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.

— Za spokój duszy s. p. Michała Marchockiego, właściciela dóbr Krzesz w gubernji siedleckiej, zmarłego dnia 9-go grudnia r. b., odbędzie się dziś o godzinie 9-ej i pół zrana, w kościele św. Antoniego (po-reformackim) przy ulicy Senatorskiej, nabożeństwo żałobne, na które pozostała rodzina zaprasza przyjaciół i znajomych zmarłego. —4082—

Z Cesarstwa.

Petersburskija wiadomości nie zaniechały jeszcze polemiki z nieznanyim autorem artykułów politycznych zamieszczanych od pewnego czasu w gazecie *Nowoje uremja*. Oto co czytamy w pierwszym z wymienionych pism: „W nowym liście dyplomatycznego *incognito*, znajdujemy dla nikogo chyba niepotrzebne do-

wodzenia, że król Milan bardzo źle postąpił, napadając na Bułgarię. Złe—było to już dlatego, że teraz źle się dzieje i z samym wojowniczym królem i z Serbią. Pomimo to, zdaniem autora „dla sprawiedliwej równowagi i o ile nam się zdaje, zdrowo pojmowane interesa Bułgarii i słowiańszczyzny, nie mogą godzić się ze zbyt dużym osłabieniem i poniżeniem Serbji. Ale prócz tego istnieje jeszcze wyższy pewien wzgląd, którego w położeniu Serbji nie możemy pomijać — oto obawa wewnętrznego przewrotu w kraju, w razie ostatecznej zagłady armji serbskiej. Taki fatalny wypadek wywołałby niechybnie rewolucję, prawdopodobnie detronizując króla i wprowadzenie, chociażby tylko czasowe żywiołów anarchicznych, zawsze niebezpiecznych dla przyszłości narodów. Mając na względzie zupełną samoistność państwa serbskiego, zarówno jak i to, że naród serbski na mocy swojej konstytucji rządzi sobą samostnie, moglibyśmy pozostawać obojętnymi widzami wszelkiego, choćby nawet i dynastycznego przewrotu w Serbji.”

„Rozumie się samo przez się, że taki pogląd zupełnie logicznie musi doprowadzić do wniosku, jakoby Austria była jedynym mocarstwem zainteresowanym w sprawach serbskich i że dlatego należy popierać jej domaganie się umiarkowania od zwycięskiej, przez nas stworzonej i niezaprzeczonej będącej w sferze naszych interesów Bułgarii. „Gdyby taki przewrót zaszedł teraz — mówi dalej autor listu — powstałby Serbję w jeszcze krytyczniejszym położeniu. Powstałaby kwestja, kto obejmie tron po królu Milanie? Gdzież jest ten upragniony pretendent, któryby w swojej osobie dawał rękojmię zdolności pogodzenia wszystkich różnorodnych interesów i usunięcia grożących niebezpieczeństw. My nie umielibyśmy wskazać takiego pretendenta.” Wypływa ztąd — kończą *Peters. wiedz.* — że trzeba Milana umocnić na tronie. Że to jest potrzebne i pożyteczne dla Austrii, to pewna, ale żeby toż samo było potrzebnem i pożytecznem dla Rosji—to jeszcze kwestja sporna.”

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Berlin 10-go grudnia. — Prawdopodobieństwo rozwiązania parlamentu wzrasta z każdą chwilą. Namietną polemikę, prowadzoną przez *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* z głównym organem stronnictwa zachowawczego *Kreutzzeitung*, uważać należy za zapowiedź tego kroku. Stosunek księcia Bismarcka do centrum katolickiego pogorszył się także w ostatnich dniach bardzo znacząco.

Berlin 10-go grudnia. — Potwierdza się wiadomość, iż Niemcy ogłosiły protektorat swój nad całą grupą wysp marszałkowskich (w archipelagu polinezyjskim oceanu Spokojnego; *przyp. red.*)

(Agencja północna.)

Berlin 10-go grudnia. — Do tutejszej *National Zig.* donoszą z Wiednia o zupełnej jedności mocarstw w zapatrywaniach zarówno na sprawę Rumelji Wschodniej, jak i na zatarg serbsko-bułgarski.

Wiedeń 10-go grudnia. — Zgodnie z doniesieniami innych dzienników, powiada tutejszy *Tagblatt*: Jest rzeczą pewną, że pomimo złagodzenia warunków bułgarskich, Serbja takowych nie przyjmie. Król Milan wszakże, idąc w ślad za iniejątywa księcia Aleksandra, który w razie odrzucenia jego propozycji, postanowił zwrócić się o pośrednictwo do mocarstw, sprawę swoją odda zapewne również pod ich rozstrzygnięcie. W takim razie rokowania o pokój rozpoczęłyby się niezwłocznie przy interwencji gabinetów.

Wiedeń 10-go grudnia. — Według depeszy namiestnika Tryestu, w Conegliano, we Włoszech, zaszły wypadki cholery. Jakkolwiek w ostatnich dniach wypadki zaslągnięcia nie powtórzyły się i nie ma powodu do obaw, pomimo tego ministerjum spraw wewnętrznych zarządziło, aby sanitarna kontrola nad podróżnymi, przybywającymi z Włoch, najsurowiej była przestrzegana.

Belgrad 10-go grudnia. — Układy między Serbią i Bułgarią nie doprowadziły dotychczas do żadnych pozytywnych rezultatów. Obie strony odwołują się do woli i pośrednictwa mocarstw, zdaje się też, iż dalsze układy prowadzone będą przy udziale reprezentantów trzech cesarskich rządów.

Belgrad 10-go grudnia. — Wczoraj wyprawiono

